

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 275. szám.

Hétfő, nov. 30.

A politikai helyzet.

— Lajthán innen — Lajthán tul. —

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, november 29.

A sürgősségnek a parlamentben megvan a kellő hatása. Az állami költségvetés majdnem megszámlálhatatlan tételei egyre fogynak. A költségvetési vita akadályok nélkül és gyorsan gördül, úgy, hogy nemsokára tető alatt lesz az egész költségvetés.

A kettős ülések miatt azonban el kellett halasztani a választási törvényjavaslatnak bizottsági tárgyalását. Munka vár a második külön bizottságra is, amelyet Bosznia és Hercegovina annektálásának dolgában küldött ki a Ház. Ez a bizottság várja most azoknak az irományoknak az előterjesztését, amelyeket a kormánytól kért, és amelyek között a berlini meg egyezés is szerepel.

Az annexiók javaslatára egyebeként ebben az immár végéhez közeledő esztendőben aligha kerül már a sor, aminthogy idej terminushoz egy javaslat kötött csupán, az, amelyik a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről szól.

Ezt nyomban a költségvetés után tárgyalja a Ház és valószínű, hogy azután a jövő hónap derekán a karácsonyi szünet kezdődik meg, amely január első harmadának végéig tart majd.

A költségvetés és az aprópráció között támadó időközti kérvényekkel és mentelmi ügyekkel töltik ki. A mentelmi ügyeknél a horvátok nagy felvonulásra készülnek, mert több esetben érdekeltek.

Igy fest a legközelebbi időben a politikai helyzet nálunk, amely mint a föntiekből látszik, egyelőre ment a bonyoldalmaktól.

Annál bizonytalanabb a helyzet azonban a Lajthán tul.

Az új osztrák kormány helyzete lassan alakul ki. Ugy látszik, hogy a csehek nem szívesen látják Bienert hivatalkok-miniszteriumát. Az elégedetlenségük oka az, hogy Bienert nem akar addig a csehek iskolaügyi követeléseiről nyilatkozni, míg ezekről a kérdésekről a németekkel nem tárgyalt. A napokban — mint Bécsből jelentik — újra kilincseltek a csehek az új miniszterelnöknél, de nem tudtak belőle kötelező nyilatkozatot kicsikarni. Így tehát a csehek egyelőre teljes harcokésztséggel várják a további fejleményeket. A németek közt viszont akció indult meg abban az irányban, hogy a német pártok szorosabb szövetségre lépjenek s így több nyomattal érvényesíthessék az álláspontjukat.

Hogy a nemzetiségi kavargás teljes legyen az olasz egyetem dolgában, a szlovének fenyegetik Bienert kormányát. A szlovének a legvadabb akcióval fenyegetik a kormányt, ha a tengeremléken olasz egyetemet állítat fel, mert eddig ők még szlovén népiskolákat sem kaptak Triesztben.

Ha tehát az olaszok egyetemet kapnak, ők is különféle szlovén iskolai követelést támasztanak. Bienert azonban óvatos ember s ebben a kérdésben sem ugrattatja be magát nyilatkozatba, míg az összes pártokkal minden kérdést meg nem tárgyalt. És ezt bölcsen teszi, mert az osztrák nemzetiségek olyan falánk irigységgel néznek egymás körmére, hogy amint az egyik egyoldalú kedvezményt kap, azonnal a másik rohan bicskával a kormányra.

A nemzetiségi zürzavar teljességéhez tartozik természetesen a soha nem szünetelő lengyel-rutén ellentét is, úgy, hogy az

osztrák politikai helyzet egy csöppet sem megnyugtató.

Ez Magyarországra rendes körülmények között nem volna különösen nyugtalanító, de most, a háborus veszedelmek idején egy csöppet sem előnyös s ezért kívánatos volna, ha a Lajthán tul is elsimulnának az ellentétek.

A kulturegyesület vidéki előadásai.

— nov. 30.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg egyre fokozottabban terjeszti ki munkásságát a vármegye egész területére.

Igy az idej télen a vármegye tizenöt községében szervezett és tart fenn az egyesület magyar nyelvi ismételő tanfolyamokat, azonkívül liceális előadásokat, irodalmi és művészeti estéket is rendez több községben.

Az első ilyen előadását a vidéken a kulturegyesület tegnap tartotta a vármegye egyik legvirágzóbb magyar községében: Torontálvásárhelyen.

Az egyesület ide kivitette nagy vetítógépét s bemutatta Török Ferenc nagybeeskereki polgári iskolai tanárnak a Rákóczi-kort s a kurucvilágot ismertető Uránia-szerű művét, vetített képek és zenei előadás kíséretében.

Ez az előadás valóságos eseménye volt nemcsak a községnek, de az egész környéknek s olyan sokaság gyűlt össze a kulturegyesület előadására, hogy nagyon sokan kiszorultak a helyiségből, ahol az előadás volt.

A kulturegyesület részéről dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző igazgató vezetésével vasárnap reggel indultak ki Torontálvásárhelyre Török Ferenc, Waltrich József polg. iskolai tanárok és Osztie Béla zenetanár, akiket Antalfalván Molnár Vince tb. főbíró üdvözölt a járás nevében.

Torontálvásárhelyen a vasuti állomáson Sepsey Mihály, a község lelkes jegyzője fogadta

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az eltűnt jegyes.

Egy áprilisi reggel, künn a virágos mezőn egy rózsás szöke gyermeket láttam felém közeledni és tüstént megérttem, hogy soha, amíg csak élek, nem tudnék szeretni mást rajta kívül.

Különös és bájos dolog volt, hogy nem hasonlított azokhoz a fiatal lányokhoz, akikkel valaha találkoztam; de tökéletesen hasonló volt ahhoz, akit éjjel-nappal láttam ifjonti rajongásomban.

Jött, ment, megállott, futkározott a virágos réten, akárcsak a szállongó méhecske. Néha lehajolt, a fü alá dugta a kezét; nyilvánvaló volt, hogy ibolyát szed.

Én azonban úgy tettem, mintha nem tudnám, mit művel és közeledtem hozzá.

— Talán ezt vesztetted el. ezt keresed, oh szép leány, ki mezőn sétálsz? mondtam neki.

Egyszermind egy finom ezüst gyűrűt nyújtottam oda neki, melyet az ujjamról huztam le; a mult hónapban csináltattam az udvari ékszerésznél a jegyesem számára, kit előbb-utóbb meg kell találnom.

Képzelmek el meglepetésemet!

— Épen ezt a gyűrűt keresem, uram! mondta nekem.

És gyorsabb mozdulattal mint a fecske szárnycsapása, vette el tőlem s a gyűrűs ujjára huzta, aztán tova osont, futva, szökdelve és eltűnt a fűzek között. Egyedül állottam a mezőn. Azt hittem volna, hogy álmodom, ha nem maradt volna a levegőben a hajának az illata és ha körülöttem az apró virágok, amelyeket megérintett, nem illatoztak volna pompásabban, mint az oltári füstölők, melyekbe ambrát, mirhát és tömjént tesznek.

Miután abban az időben egy nagy ország fiatal királya voltam, trombitaszóval kihirdettem piros és zöld mezbe öltöztetett heroldok által, hogy szivem és trónom elvitáztatlanul azé lesz, aki elhozza nekem a finom ezüst gyűrűt.

Elképzelhetik, minő mozgalom támadt az országban. Nem volt elég hely a szállókban a fiatal lányok számára, kik városokból és falvakból, a hegyekről és a völgyekből fővárosomba siettek ama reményben, hogy királynék lesznek.

Némelyek előkelő származásuk voltak, se-lyembe, bársonyba öltözve, mások polgárlányok, egyszerű ruhában, tallérokkal telt nagy zsákokkal maguk mögött a szekereken. E gazdagság fitogtatása által reméltek nekem tetszeni; mert mindenki tudta, hogy gyalázatosan elherdáltam az állampénzeket, hogy arany sarkantyut csináltassak a viaskodó kakasaimnak s gyöngy nyakéket a gerlicémnek. Jöttek kolduslányok is meztelán.

Az a miniszterem, akinek feladata volt üldözni a tolvajokat, egy vén vak és süketnéma ember volt, mind a mellett maga is észrevette a fosztogatást, melynek az ékszerkereskedők ki voltak téve; az összes gyűrűket ellopták tőlök, annyira égtek összes alattvalóim a vágytól, hogy nekem tessenek.

De annyi gyűrű közt nem találtam meg azt, melyet eltűnt jegyesemnek adtam és annyi szép leány közt nem leltem fel a rózsás szöke gyermeket, kivel egy áprilisi reggel a virágos mezőn találkoztam.

Fájdalommal telve átadtam a koronámat egyik rokonomnak, ki mindig vágyott rá s nem habozott volna meggyilkolni, hogy a helyemre üljön. Csavargónak öltözve, bottal a kezemben, nyakamba vettem a világot, hogy feltaláljam a jegyesemet.

Hosszan tartana leírom az összes országokat, melyeket bejártam. Ültem havon és aludtam virágokon. Láttam óriásibb és kékebb tengereket az égboltozatnál, végtelen homoksvatagokat, olyan aranyosokat és naposakat, hogy csillagporból állóknak lehetett volna őket tartani.

De sem a halovány Északon, sem a lángoló Délen, sem a városokban, sem az oázisokon, hol a lányok a kutak körül terefevelnek, agyagkorsókkal a vállukon, nem adatott meg nekem, hogy viszontlássam a virágos rét gyermekét, ki az ujján hordta az én finom ezüst gyűrűmet.

Gyermekek!

A Benók játékszertől kérjétek karácsonyi ajándékokat,
:: :: ott minden van, amit kis szívetek csak kíván. :: ::

A Jézuskának szóló levél így címzendő:

BENÓ TESTVÉREK, ezelőtt KOKITS A. F., „A PILLANGÓHOZ”

játék-, rövid- és divatáru kereskedés, Nagybeeskerek.

1063-5.2

a vendégeket az előjáróság tagjaival, majd bent a községben a község házában Tóth községi bíró üdvözölte az érkezőket.

Az előadás délután volt a kaszinó helyiségeiben, ahová összegyűlt a község színe-java, csaknem az egész lakosság, úgy, hogy a sok ember bizony nem fért el a helyiségben. Megjelent az előadáson Zsiross Imre járási főszolgabíró, Kocsis Antal falvai járásbíró, Sepsey Károly jegyző, Gassal ev. ref. lelkész, Szereda y iskolaigazgató, Baranyi Ferenc tanító, Szent Imre birtokos és még számosan a község vezető emberei közül családjaikkal együtt. Az előadást dr. Vinczehid Ernő, a kultúregyesület igazgatója nyitotta meg s vázolta az egyesület céljait, kérve, hogy a község értelmisége támogassa a kultúregyesületet munkásságában vasárnaponként tartandó ismeretterjesztő előadásokkal.

Az igazgató lelkes eljenzéssel fogadott szép megnyitói szavai után Baranyi Ferenc tanító tartott népszerű és jeles szakudásról tanuskodó előadást a gyümölcsfajmesítéséről, amelyet nagy figyelemmel hallgatott a közönség.

Kevés szünet után következett Török Ferenc tanár érdekes és szép előadása a kuruc korszakról és Rákócziáról, amelyet számtalan vetített képpel kísért Waltrich József polgári iskolai tanár, míg a darab zeneszámai Oszti Béla vezetésével (aki egyúttal harmóniumon játszott) Knopf Sándor (Nagybecskerekéről) és a vásárhelyi cigányzenekar adta elő nagy hatással. A mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatott előadás óriási tetszést keltett s szinte szünni nem akaró taps és eljenzés követte.

A rendkívül sikerült előadás hatása alatt a község vezető értelmisége biztosította a kultúregyesület igazgatóját, hogy lelkes buzgalommal közre fognak működni a kultúra érdekében s minden vasárnap tartani fognak ismeretterjesztő előadásokat a községben. Ugyancsak az előadás hatása alatt rögtönzött gyűjtéssel több mint nyolevan koronát gyűjtöttek össze a vásárhelyi Kossuth-szobor javára.

A kultúregyesület idei első vidéki útja tehát a legszebb sikerrel járt s előreláthatólag többi előadásaival is ilyen szép eredményt fog fölmutatni.

Itt említjük meg, hogy a kultúregyesület az idén is rendez a vármegye több községében kultur-estélyeknek nevezett irodalmi és művészeti előadásokat. Az ilyen előadások az idén Törökbecsén, Törökkanizsán, Nagyszentmiklóson és Perjámoson lesznek, ahol már mindenütt nagy örömmel várják a kultúregyesületet.

Ugy, hogy egy este, számtalan nap és számtalan éjszaka után, számtalan évek multával megvénhedve, kétségbeesett szívvel, lehorgasztott fővel az utzálen a kavicskupacra dőltem és így jajongtam:

— Hogyan, hát bizonyos, hogy sohasem lellek fel tégedet, kit egyedül tudtalak volna szeretni, akit egyedül szeretlek! Oh, hány szép nő, edes szemű, mézes száju mosolyog a csókra s nem utasítja azt vissza! Én azonban csak a te ajkaid csókja után epedek. Én egyetlen rózsának a méhe vagyok, egy lilomnak a pillangója. Hajh, ez a lilom, ez a rózsák meg van most már tagadva tőlem és úgy állok a virágos kertben, mintha nem volnának benne virágok.

Egész este így gyötörtem magamat az utzálen.

Egyszerre egy csomó fű mögül egy egészen kis tündér lépett ki és így szólt hozzám:

— Ejh, szegény ember, nem a földön lehet feltalálni azt, aki hasonló az áprilisi ábrándhoz. De vigasztalódjál, meglátod őt egy napon még bájosabban, mint ahogy előttem megjelent. Feléd fog tartani az álom kedvességével s megcsókolhatod az ujján a kedves jeggyűrűt.

— Hol fog ez a boldogság kinálkozni számomra?

— A paradicsomban, mondta a tündér.

— És mikor juthatok be a paradicsomba.

— Ha meghalsz, mondta.

Mondtam, hogy nem kívánok mást, mint hogy meghaljak és hogy minél előbb, annál jobb. Előkeresett a közeli bokorból egy kis kelyhet, melyben egy cseppnyi harmat volt.

— Idd ki ezt a gyöngyöt, mondta. Miután ez nagyon erős méreg, rögtön meghalsz tőle.

Kiittam a gyöngyöt és meghaltam s felébredtem — milyen kurta a halál! — egy olyan

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 10-ig. A kádfürdő reggel 5-ig este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasókönyvtára és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkás-gimnázium) december havi előadásai a következők:

Dec. 2-án: 8-től 9-ig fizika; 9-től 10-ig magyar irodalom.

Dec. 4-én: 8-től 9-ig fizika; 9-től 10-ig nemzetgazdaságtan.

Dec. 9-én: 8-től 9-ig nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig gazdasági földrajz.

Dec. 11-én: 8-től 10-ig nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig magyar irodalom.

Dec. 16-án: 8-től 9-ig fizika; 9-től 10-ig gazdasági földrajz.

Dec. 18-án: 8-től 9-ig fizika; 9-től 10-ig történelem.

Dec. 20: 8-től 9-ig fizika; 9-től 10-ig történelem.

December 7. Közig. bizottság ülése.

December 10. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— **Advent.** A róm. kath. egyház tegnap ünnepelte meg Advent első vasárnapját s ez alkalommal az itteni róm. kath. plébánia-templomban tegnap délelőtt 10 órakor ünnepi zenés-mise volt, amelyen Lengyel István segédlelkész celebrált, míg az egyházi ének és zenekar Polcer „Misé”-jét adta elő Weninger József karnagy vezetésével. Az ének- és zene dicséretesen kitért magáért s úgy, hogy rég nem volt részünk oly precíz előadott misében, mint a tegnapi volt. Offertoriumra Gintner Mariska kisaszonny a „Sancta Maria” adta elő, igen szépen.

Ma, 30-án reggel 6 órakor volt az első ünnepélyes hajnali mise szentségkítéssel s ezután egész karácsonyig minden hétköznap reggel 6 órakor tartanak hajnali-misét.

— **Jubileumi istentisztelet.** A király uralkodásának 60-ik évforduló napján, december 2-ikán egy mint az ország más helyen. Nagybecskereken is istentisztelet lesznek. A róm. kath. templomban délelőtt fél 10 órakor lesz az ünnepi istentisztelet, amelyre hivatalosak a hatóságok és testületek is. Az izraelita templomban pedig ugyanezen a napon a reggeli istentisztelet keretében ünnepies Te Deum lesz szentbeszéddel.

— **A bíróság köréből.** Az igazságügyminiszter előterjesztésére a király Putics Oktáv nagybecskereki kir. törvényszéki bírót a VII-ik fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak, — dr. Bertin Lajos nagybecskereki törvényszéki jegyzőt pedig az újdéki ügyészséghez ügyészszé nevezte ki.

— **Tanfelügyelőségi kirendeltség Verseczen.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Verseczen tanfelügyelőségi kirendeltséget szervezett és annak vezetőjévé Molnár József temesmegyei kir. segéd-tanfelügyelőt nevezte ki. A tanfelügyelőségi

felleges vidéken hogy soha álmomban sem láttam hasonlót.

Folyékony arany felhőben és lángban, kékes halvány párák közt, melyek lassan uszítak a levegőben, angyalházaspárok kettősével, összefogóva vonultak el előttem és olyan boldogoknak látszóttak, hogy mámor fogott el a gondolatra, hogy boldogságukban én is osztozom nemsokára.

Mert a kis tündér bizonyára nem csal meg. Rózsásan és szőkén, látni fogom felém tartani a virágos rét gyermekét, az ezüst gyűrűvel az ujján és egyszülű fogunk szivben, szárnyban az örökkévalóság végtelen kékjében.

Vártam, de még nem mutatkozott. Láttam egy pompás menetet, mely a fénylő ködben egy épület felé tartott, mely gyémánt-templomhoz hasonlított. Sejtettem, hogy menyekző és remegő türelmetlenséggel gondoltam a saját esküvőmre.

A jegyesem azonban még mindig nem akart mutatkozni. Mindazonáltal nem agyon nyugtalankodtam. A tündérek nem hazudnak. Csak megkésés az egész. Talán az arám kissé kacéran most erősít a nyakára egy kis hajnalpirt s teszi homlokára a csillagkoszorút. Lehetetlen volt, hogy én egyedül maradjak az ég lakodalmában.

És megkérdeztem egy angyalpartót, mely a nászmenethez készült csatlakozni:

— Kérem, mi megy itt végbe? Az a lányka, kinek az ezüstgyűrűmet adtam, talán nem érkezett még meg a paradicsomba?

Ellágyulva néztek rám, mintha sajnálkoznának rajtam.

— Hajh, igen, szegény ember, itt van, de nem fogod őt látni magad felé közelíteni rózsán és szőkén, mint egykor a virágos réten, mert az Ur olyan szépnek találta őt, hogy magához vette.

Octave Mirbeau.

kirendeltséghez tartoznak: Versecz és Fehértemplom városok, a dettai, verseczi, fehértemplomi és kubini járások.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A földművelési miniszter a torontálmegyei gazdasági egyesület fiókját képező nagybikácsi gazdakör alapszabályát jóváhagyta.

— **Eljegyzés.** Szántó Marcel itteni ügynök eljegyezte Neu Honka kisasszonyt, özv. Neu Józsefné bájos és szeretetreméltó leányát Szegedről.

— **A szabad liceumból.** A nagybecskereki szabad liceum tegnap délután tartotta meg második előadását ebben a ciklusban, a felső kereskedelmi iskola disztermében, amely szorongásig megtelt hallgatósággal, s amelynek soraiban intelligenciánk színe-javát láttuk. Tegnap Harzer József főgimnáziumi tanár tartott előadást a rádiumról, a Currie házaspár csodás felfedezéséről, amelynek tulajdonságait, előállításí módját ismertette, kapcsolatba hozván azt a Röntgen-féle sugarakkal és foszforeszkáló anyagokkal. A számos kémiai kísérlettel tarkított érdekes előadást a közönség mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatta s végezetül zajos tapsokkal jutalmazta meg Harzer tanárt a valóban élvezetes és tudományos előadásért. Teljes dicsérettel kell ezúttal megemlékeznünk a közönségről is, mely a tegnapi előadáson való tömeges részvételével kimutatta, hogy a komoly, tudományos kérdések iránt is lelkesen érdeklődik.

— **András napja.** A magyar nép ósrégi idők óta nagy tiszteletben tartja Andrást napját, amelynek ma van az évfordulója. A babonaságok egész serege fűződik ehhez a naphoz. Ma már csak az maradt meg belőle, hogy amelyik leány férjhez akar menni, Andrást nap éjszakáján fordítsa meg a párnáját s ha így alszik, megálmodja, meg is látja, ki lesz a jövőendőbelije. Babona persze ez is, de sok vidéken hisznek benne s bizonyos, hogy Andrást nap éjszakáján a lányos házakban nagy a keletje a párnaforgatásnak. Természetesen nagy a mozgalom a mai napon az Andrástok házában, akik Andrást, Endre, Andor neveken szép számmal vannak mindenfelé. Így Nagybecskereken is nagy számmal köszöntötték az ismerősök Marton Andort, a megyei gazd. egyesület titkárát, Kovács Endrét, a főgimnázium érdemes tanárát, Bánlaky Andrást és Tasnády Endre arvaszéki ünököket, valamint a többi Andrástokat, Endréket, Andorokat is.

— **Halálozás.** Szekulics, szül. Putnik-Radulovics Ida hosszú betegeskedés után 52 éves korában meghalt. Az elhunytat szombat délután temették el a Hunyadi-utcai gyászházból a tomaseváci-utcai gör. kel. temetőben. Haláláról a rokonság a következő gyászjelentést adta ki:

Fájdalommal telt szívvel tudatjuk úgy a saját, valamint számos rokon nevében, hogy hön szeretett Szekulics Ida szül. Putnik-Radulovics hosszú és kínos betegség után életének 52-ik évében jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai november hó 28-án délután fél 3 órakor fognak a főutcai gyászházból a gör. kel. szertartás szerint a helybeli templomban be-szenteltetni és a gör. kel. (Tomaseváci-utcai) sírkerbe örök nyugalomra tétetni. Nagybecskerek, 1908. nov. 27-én. Béke hamvaira! Nikolics Helena, Jobics Márta, Mihálovics Katica szül. Radulovics-Putnik nővérei és az egész rokonság.

— **Lloyd estély.** A nagybecskereki Lloyd-társulat szombaton tartotta meg ezidei első családi estélyét, amely egy külső színre, mint kedélyességre és látogatottságra nézve semmi kívánni valót nem hagyott hátra. Az estélyi toaletteben pompázó asszonyok és leányok tarka sokasága, színessé, hangulatossá tette az est külső képét, széppé és élvezetessé azonban az a fesztelen, kedélyes hangulat tette, amelyet mindvégig sikerült ébren tartani. Az estélyen résztvett hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Burget Józsefné, Erber Gyuláné, Frank Lajosné, Frey Rezsóné, Gara Sándorné, Grünbaum Frigyesné, Guttman Bélaé, Guttman Mórné, Gyenes Hugóné, Hegedűs Mórné, Holländer Edéné, dr. Iványi Mórné, Karizsa Lipótné, Kohn Mórné, Lowieser Imréné, Mocsányi Rikhárdné, Napholz Jenőné, dr. Sándor Mihályné, Strelinger Márkné, Vajda Lajosné és Ziegler Béláné.

Leányok: Burget Viola, Gescheidt N., Guttman Vera, Kanizsa Juliska, Lowieser Gácsi és Rév N. (Szegedről).

— **Közvilágításunk.** Vettük a következő sorokat: Sokak által már régóta méltán fölpanaszolt dolog közvilágításunk fogyatékosasága. Ez többnyire csak annyit eredményez, hogy mindenki lathassa, Nagybecskerek milyen sötét tud lenni. Néhány nap óta két vashidánk a Szent János bogarakkal versenyt világitó izzólámpák, nem is.

izzók, hanem sötétlők, mert már kitudja mióta adták ki valamikor öt gyertyafényt jelentett szerény lelküket. Így volt ez az elmúlt este is, az egyik hidnak a reformátos templom felé és a másik hidnak a buzapiac felé sötétlő végein. Egyáltalában mindkét hidat jobb és imponálóbb és talán kevesebb áramot fogyasztó is volna, egy-egy ivlámpával megvilágítani.

— **Köszönet.** Jankó Ágoston alispán és neje 20 koronát küldött az „iskolagyermekbarát”-egylet céljaira, mely nemeslelkű adományért ez uton mond hálás köszönetet az egylet elnöksége.

— **A nagybecskereki tanonc-otthon köréből.** A nagybecskereki tanonc-otthonban tegnap Perlmihály felső kereskedelmi iskolai tanár előadást tartott a fémekről és ércokről. A nagyszámban megjelent tagok az előadót érdekes és tanulságos előadásáért zajos éljenekkel jutalmazták. Az Otthon nevében a derék tanár fáradozásáért az Otthon vezetője mondott köszönetet.

— **Mulatságok.** Még ugyan jó néhány hét választ el farsangtól, de azért kóstolól már is volt részünk néhány mulatságban. Így a nagybecskereki könyvnyomdászok szombatán este az Ellmer-féle vendéglőben rendeztek sikerült kedélyes estélyt, amely igazán kedélyes volt. A táncot megelőzőleg Buschbacher Giza, Babinszki Betti, Györfi János és Szabó János tréfás jelenetekkel, énekkel, monológokkal és kupiékkal szórakoztatták a közönséget, amely hangos tapsokkal jutalmazta meg a közreműködőket s a sikerültebb számokat pedig megújratatta. Éjfélután megkezdődött a tanc, mely a legjobb hangulatban hajnalig tartott.

Ugyancsak jól mulattak szombatán este a Pest-szálloda sörcsarnokában is, ahol a nagybecskereki iparosok rendeztek táncestélyt. A közönség itt is hajnalig táncolt s a mulatságnak csak a közeledő reggel vetett véget.

— **Lépfene Nagybecskereken.** Fülepp György városi állatorvos konstatálta, hogy Nagybecskereken a kültereken egy darab szarvasmarha lépfenében megbetegedett, amiért is a polgármester a szarvasmarhákra szigorú udvarzárlatot rendelt el.

— **Elvesztett hadiírem.** A napokban „Der Tapferkeit” fölrítu hadiírem elvesztett. A megtaláló kéri, azt a rendőrségen átadni, ahol illő jutalomban részesül.

— **Ebmarások.** A nyáron ugyszólván napirnden voltak az ebmarások s valóságos irtó háborút viseltek a kutyák ellen. Néhány hónapig esend volt, most azonban ugylátszik ismét megindult a harc a kutyák ellen, mert szombat óta 3 veszedelmes ebmarást jelentettek be a rendőrségen, amely rögtön intézkedett, hogy a gyanus kutyákat városszerte összefogdossák, ami meg is történt. A városi állatorvos ma meg fogja vizsgálni az összefogott kutyákat s amennyiben veszélyesnek fog konstatálni valamelyiken, úgy szigorú zárlatot rendelnek el, a megmarat embereket pedig fel fogják szállítani a budapesti Pasteur-intézetbe.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése.**

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti táv.) A mai délelőtti ülésen a képviselőház a kereskedelmi tárca költségvetésének részleteit tárgyalta, amely iránt ezúttal különösebb érdeklődést mutatott a Ház és délelőtt is sokan szóltak hozzá.

Az ülést Justh Gyula délelőtt 10 órakor nyitotta meg. A kormány részéről Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf miniszterek és Sztéryny József államtitkár van jelen, aki a beteg Kossuthot helyettesíti.

Az ülés megnyitása után nyomban rátérnek a kereskedelmi miniszterium költségvetésének részletes tárgyalására.

Elsőnek ma Somogyi Aladár szólal fel, aki a vasúti kezelési helytelenségekkel foglalkozik és az annak orvoslását kívánja. A költségvetést elfogadja.

Sümei Vilmos a vasúti kihágásokról beszél s a költségvetést szintén elfogadja.

Polónyi Géza a Dunagözhajózási társaság visszaéléseiről szól és elmondja, hogy milyen ellensége Magyarországnak a Dunagözhajózási társaság, amely mindenképpen csak arra törekszik, hogy kárt csináljon a magyar iparnak és kereskedelemnek.

Polónyi ezután szünetet kért, amely után beszédét folytatva, a szocialistákat

támadta s tiltakozott az ellen, hogy az osztrák szociáldemokraták a magyar választójog dolgában interpellálnak. Sürgeti ezután a sztrájk törvény kodifikációját s végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Batthyányi Tivadar gróf a munkásbiztosító hivatal dolgaival foglalkozik s azt hangoztatja, hogy ott nem szabad megtűrni a szocialistákat. Polónyival polemizálva, ellenzi a sztrájk törvény kodifikációját, ellenben a munkaadók szervezkedését tartja szükségesnek. A költségvetést ő is elfogadja.

Ezután az ülés folytatását délután 4 órára halasztották.

A császárijubileum.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti távirata) Mint Bécsből sürgönyzik, a magyar kormány tagjai a beteg Kossuth Ferenc kivételével tegnap délelőtt együttesen tisztelegtek a királynál és üdvözölték őt 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából. Az együttes tisztelegés után a király külön is fogadta a minisztereket. A külön fogadásoknál feltűnő volt, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter egy óra hosszát volt a királynál.

A fuzió

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti távirata) Mint Bécsből sürgönyzik, Andrássy Gyula gróf tegnapi hosszú kihallgatása a királynál élénk megbeszélés tárgyát képezi a politikai körökben. Jól értesült forrásból azt jelentik, hogy Andrássy a kihallgatáson a fuzióról tett előterjesztést a királynak, amit a király örömmel fogadott s mindenben hozzájárult Andrássy előterjesztéséhez.

Wekerle Aehrenthalnál.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti távirata) Mint Bécsből sürgönyzik, Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délelőtt 12 órakor látogatást tett Aehrenthal báró közös külügyminiszternél, akivel hosszabb ideig tanácskozott.

Ujabb tüntetések Prágában.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti távirata) Mint Prágából sürgönyzik, ott tegnap ismét nagy tüntetések voltak, úgy, hogy a katonaságnak kellett közbe lépni, miközben számtalan letartóztatás történt.

A balkáni események.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” ered. távirata.) A mai délelőtti folyamán Bécsből riasztó háborus hírek érkeznek. A hírek szerint több szerb banda betört Boszniába s a szerb hadsereget mozgósították. A hírek e percben ellenőrizhetetlenek és lehet, hogy csak alarmhírek. A magyar kormány tagjai az egyes kérdésekre kitérő válaszokat adták.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Pallavicini örgróf, magyar-osztrák nagykövet december 2-dika előtt nem utazik el Konstantinápolyból, mert a király uralkodói jubileuma alkalmából ott istentiszteletet tartanak és fogadás lesz a követségnek. Amint a nagykövet elutazik, helyette Ottó követségi tanácsos mint „chargé d'affaires” fog szerepelni. Dacára annak, hogy az ujtörök komité vállalja a felelősséget a bojkottért, az ujtörökök nem vonhatók felelősségre, mert igaz ugyan, hogy a hatalom ma az ő kezükben van, de semmiféle felelős funkciójuk nincs. Az osztrák-magyar követségnek tehát a bojkottmozgalomért tehát egyenesen a portát kell felelőssé tenni és megvárni, mily eredményeket szül ez az intézkedés. Az összeköttetés megszakításáról, amit több ízben is hangoztattak már, egyelőre szó sem lehet. Pallavicini örgróf Bécsbe való visszaérkezése alkalmával ott be fog számolni tapasztalatairól és akkor elvállik

majd, hogy mindezek dacára található-e ut és mód arra, mely ezekből a bonyodal-makból kivezetne.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Itt nem tudnak semmit sem arról, hogy a török kormány, — mint ahogy egy angol lap írja — intézkedett volna, hogy az osztrák árúk behozatala ellen semmiféle akadályokat ne gördítsenek. Eddig legalább nem igen érezhető, hogy ily irányú intézkedések történtek volna, sőt ellenkezőleg a bojkott napról-napra mind nagyobb tért látszik hódítani.

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.) 26 04 — —

Buza (októberre) 22 74 — —

Rozs (áprilisa) 22 — — — —

Rozs (októberre 1909) 19 70 — —

Zab (áprilisa 1909.) 17 76 — —

Tengeri (áprilisa) 15 28 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Karácsonyi vásár!

Eisenstädter S. és Társai

divatruházában

Nagybecskerek.

Eladásra kerülnek

csakis hibátlan jó minőségben:

Luisin-selyem métere 1 40 K

Messalin-selyem métere 2 — K

Occasion bluzselymek m. 1.50 K-tól feljebb.

Csipkék, csipkeshövedékek és mindennemű maradékok mélyen leszállított árakban kapható.

Szövetek egy koronától feljebb.

(1042—103)

7577/1908. sz. A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Öbessenyő községében lemondás folytán megüresedett 800 korona javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. évi dec. 15-ig adják be.

A választást Öbessenyő községében f. évi december hó 16-án d. e. 9 órakor fogom megtartatni.

Nagyszentmiklós, 1908. november 27.

Hadfy,
főszolgabíró.

1084—31

9630/1908. sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Beodra községében üresedésben levő s évi 720 kor. fizetéssel javadalmazott községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt s kellően felszerelt kérvényüket hozzám f. évi december 24-ig terjesszék be.

Törökbecse, 1908. évi november 22.

1059—33

Dr. Csavosy Ignác,
főszolgabíró.

